

Θυμώνω με όσους εγκληματίσαν σε βάρος του λαού

ΕΛΕΝΗ ΘΕΟΧΑΡΟΥΣ: Το στοίχημα της Κυβέρνησης είναι να τιμωρήσει τους ενόχους, να αποδώσει δικαιοσύνη, να δώσει ελπίδα

Οι Κύπριοι αϊφνης ενθλιχθήκαν, έσβησε ξαφνικά το λυτρωτικό ψέμα του γενναϊόδωρου Άν Βασίλη και βρέθηκαν να σκαλίζουν τον σκουπίδοτενεκέ της Ιστορίας και της κοινωνίας για το ψωμί και το φαγητό τους, σημειώνει η Ελένη Θεοχαρούς, μάχιμη ευρωβουλευτής, ικανή παιδοχειρουργός, βραβευμένη ποιήτρια. Εικόνας ξεχασμένες, όπως λέει, από τους περασμένους αιώνες, που ούτε οι σεναριογράφοι δεν βάζουν στα κυπριακά σκετς. Μέσα σε αυτό το κλίμα, δηλώνει η ίδια, η Κυβέρνηση Αναστασιάδη καλείται να τιμωρήσει τους ενόχους, να αποδώσει δικαιοσύνη, να ανακτήσει τον δημόσιο πλούτο που υπάραξαν οι εγκληματίες, να δώσει όραμα στους πολίτες, να συντηρήσει την ελπίδα.

-Χριστούγεννα μεθαύριο με τον κόσμο να ψάχνει τον Άν Βασίλη στα κοινωνικά παντοπωλεία, στις ουρές των συσσιτίων, στα «ιατρεία των φτωχών»! Οι άνθρωποι μας, οι Κύπριοι, αϊφνης ενθλιχθήκαν. Ξαφνικά είδαν μπροστά τους την αλήθεια, πως δεν υπάρχει Άν Βασίλης. Έσβησε το λυτρωτικό ψέμα του γενναϊόδωρου, ανοικτοκέρη, σπάταλου και μεγαλοπρεπούς παππούλη με την άσπρη γενειάδα, τα κόκκινα ρούχα, τα έλκηθρα, τα δώρα, τις καμινάδες, και βρέθηκαν να σκαλίζουν τον σκουπίδοτενεκέ της Ιστορίας και της κοινωνίας για το ψωμί και το φαγητό τους. Εικόνας ξεχασμένες, από τους περασμένους αιώνες, που ούτε οι σεναριογράφοι δεν βάζουν στα κυπριακά σκετς. Στιγμές από αλλοτινούς κόσμους που δεν θα μπορούσα ποτέ να φανταστώ ότι θα ζούσαμε στο νησί μας. Είναι οι στιγμές που τρέμω, καθώς θυμάμαι τον

Αν η Τρόικα ερχόταν ένα χρόνο νωρίτερα τα μέτρα που θα επέβαλλε στον λαό θα ήταν σαφώς πλιότερα

μικρό Αφγανό της Αθήνας που σκαλίζοντας τα σκουπίδια τινάχθηκε στον αέρα από τη βόμβα κάποιου δειλού τρομοκράτη. Εν προκειμένω τρομοκράτης είναι η εγγενής πολιτική ανεπάρκεια που δεν μπορεί να συντηρήσει την κοινωνική συνοχή γιατί δεν μπορεί να διασφαλίσει ένα πιάτο φαί για τις γυναικές. **-Η πρώην μεσαία τάξη της Κύπρου καταρρέει, έμειναν άνεργοι, η ζωή τους αναποδογυρίστηκε, ζητούν βοήθεια από ψυχολόγους.** Το αστικό όνειρο χάθηκε. Όχι μόνο η μεσαία αλλά και η αγροτική και η εργατική τάξη, δυστυχώς από τη δραματική και εγκληματική ανεπάρκεια ενός άλλου ουτοπικού «ονείρου», που σε όλο τον πλανήτη αποδείχθηκε εφιάλτης, του κομμουνισμού. Έμελλε να περάσει και η Κύπρος τη λαίλαπα αυτή, ακυρώνοντας όσους πίστεψαν έστω και για λίγο στην πιθανότητα ενός δίκαιου κόσμου. Λίγοι μπορούσαν να καταφεύγουν σε επαρκείς ψυχολόγους, γιατί η ανατροπή τους παρέσυρε κι αυτούς. Δεν μιλώ για αντικαθελιπτικά, αυτό νομίζω είναι ξεκάθαρο. Το «συντακτικό» κόμμα στην πρώτη γραμμή της απάντησής μου είναι πριν από το «δυστυχώς», όχι μετά.

-Τα πρώτα Χριστούγεννα υπό επιτήρηση, τα πρώτα μνημονιακά Χριστούγεννα, τα πρώτα κουρεμένα, με υψηλούς καλεσμένους τους τρούκανους. Ναι, αλλά όσοι πεινούν, δεν πεινούν μόνο τη μέρα των Χριστουγέννων. Αυτό δεν πρέπει να το ξεχνάμε. Αλλά οι τρούκανοι δεν ήρθαν απρόσκλητοι. Τους κάλεσε η Κυβέρνηση Χριστόφια. Μας συμπεριφέρθηκαν και εξακολουθούν να είναι πολύ σκληροί, αυταρχικοί, άτεγκτοι με την Κύπρο και τον λαό μας. Νιώθω πολύ μεγάλο θυμό με όλους αυτούς. Νιώθω όμως ακόμη μεγαλύτερο θυμό με όλους όσους εγκληματίσαν, άτιμοι και κατάπτυστοι όντες, εναντίον του λαού, κι οδήγησαν την οικονομία στη διάλυση και τη θάλαξη κοινωνία στη μιζέρια. Και κάτι άλλο, να όλους εκείνους που καταφεύγουν στον επικίνδυνο λαϊκισμό να φορτώνουν την καταστροφή μας στην Τρόικα, στη Μέρκελ, στην ΕΕ. Αν η Τρόικα ερχόταν ένα χρόνο νωρίτερα, τα μέτρα που θα επέβαλλε στον λαό θα ήταν σαφώς πλιότερα. Και θα περνούσαμε τη στενωπό, ενδεχομένως αβρόδως ποδί. Τότε θα ήταν καλή η Τρόικα και τώρα δεν είναι; **-Μαζί με τους Πατρώους του Κόσμου-Εθελοντές Πατρώς, δημιουργήσατε «Το Ιατρείο των φτωχών»;** Ναι. Ιατρεία αλληλεγγύης λέγονται, κοινωνικά ιατρεία. Για όλους όσους χρειάζονται ιατρική περίθαλψη. Αλλά εμένα μ' αρέσει να τα λέω «ιατρεία των φτωχών». Είναι ένας ποιητικός όρος, συμβατός με την ελπίδα και τη δική μου καθημερινότητα. Πολλοί άνθρωποι δεν μπο-

Ανιαρή η ζωή όταν δεν έχω στόχο να με σαγηνεύει

-Αν η αδρεναλίνη σας δεν είναι ψηλά, η ζωή σας θα είναι ανιαρή; Η ζωή μου καθίσταται ανιαρή όταν δεν έχω ένα δύσκολο στόχο να με σαγηνεύει, να με γοητεύει, να με ελκύει, να με καθλώνει, να με δεσμεύει.
-Ποια η κορυφαία αποστολή; Πολλές. Ξεχωρίζω την πρώτη-πρώτη στη Βηρυτό, μαθητευόμενη χειρουργός με πολύ ενθουσιασμό, λιγοστά εφόδια, τρομακτική άγνοια του κινδύνου. Ξεχωρίζω επίσης την πρώτη (αμιγώς κυπριακή) αποστολή στο Ναγκόρνο Καραμπάχ, τον πλου του Dignity και την επίθεση του Ισραηλινού Ναυτικού εναντίον του μικρού μας σκάφους, τις ειρηνικές -όχι τις πολεμικές- αποστολές

στη Γάζα, στην πολιτική ζώνη της Ρωσίας, στον Νότιο Ειρηνικό. Τι να πω, η κάθε μια έχει τις δικές της ρυτίδες και κάθε ρυτίδα το δικό της πάθος και τη δική της γοητεία.
-Η πιο επικίνδυνη; Η επικείμενη.
-Η αποστολή που δεν έκανα; Στον στολισμό του «Μαβί Μαρμαρά». Μου είχε προταθεί να τεθώ επικεφαλής. Είχα πολλές αμφιβολίες, πολλές ενστάσεις, φοβίες, προκαταλήψεις, ίσως και πολλές ενοχές. Είχα και έχω.
-Φοβηθήκατε ποτέ; Πολλές φορές, αλλά ποτέ δεν με κυριεύσει ο πανικός. Πιο πολύ φοβόμουν όταν έπρεπε να κάνω μια επέμβαση χωρίς έμπειρο αναισθησιολόγο μαζί μου.

ρούν ούτε στο νοσοκομείο να πάνε. Πέρα από το γεγονός ότι τα νοσοκομεία είναι βαρφοφυλάκια. Ευτυχώς η Κυβέρνηση μας βοήθησε πολύ και νομίζω ότι δημιουργείται η επικουρία των εθελοντών προς τα δημόσια ιατρεία. Επίσης υπάρχουν αρκετοί ιδιώτες γιατροί, οι οποίοι με προσωπικές δαπάνες και με την προσωπική τους ιατρική φροντίδα μας βοήθησαν στην αντιμετώπιση αρκετών περιστατικών. Κάποιοι άλλοι βέβαια μας απέπεμψαν.

-Στα όρια της ανέχειας οδηγούνται ολοένα και περισσότερες οικογένειες. Αυτό το ζω πολύ έντονα, αυτή είναι η δική μου καθημερινότητα. Μια κοινωνία που γοντζώνεται από την ψυχρή και την ξεσικίζε. Δεν είναι υπερβολή. Το απειλημένο τηλεφώνημα κάθε λίγο, τα χιλιάδες μηνύματα στο διαδίκτυο, τα χαρτάκια που μαζεύω όταν πηγαίνω κάπου, μοιάζουν με ουρλιαχτό ασθενοφόρου, μοιάζουν αναγγελία από τη νοσοκόμα, ενός αναμενόμενου θανάτου.
-Χιλιάδες άνεργοι, με τους νέους να ετοιμάζονται για μετανάστευση. Καλά, πάντα υπήρχε μετανάστευση ανθρώπων από τις φτωχές υποανάπτυκτες στις πλούσιες αναπτυσσόμενες κοινωνίες. Δεν με τρομάζει η μετανάστευση και ειδικά αν γίνεται μέσα στην ΕΕ. Πάντοτε ενεθάρρυνα τους νέους που κατάφεραν να διακρι-

θούν σε έναν τομέα εκτός Κύπρου, να μη σπεύδουν να επιστρέψουν. Πίστευα και πιστεύω πως σε κάθε καλό πόστο πρέπει να έχουμε Κύπριους πατριώτες. Εντούτοις, δεν χάνουμε πια τους ανθρώπους μας, όπως παλιά. Ο κόσμος είναι μια σταλιά, είμαστε συνέχεια σε επαφή με όποιον θέλουμε. Θεωρώ αυτό το φαινόμενο, παροδικό. Θα περάσει. Θα προτιμούσα βεβαίως να ήταν εθελουσία η μετακίνηση των νέων προς κατάκτηση σημαντικών θέσεων στην ΕΕ και όχι καταναγκαστική. Συνεπώς, αγίνει τούτο ένα μάθημα αφορμή για μια βαθύτερη ενδοσκόπηση, αυτοκριτική και τη στάση μας όλα τούτα τα χρόνια απέναντι σε φωτώτερους από εμάς μετανάστες.

-Πώς φτάσαμε ως εδώ; Η κάθε αξία που θέρμαινε τη

ζωή μας, μπήκε στο στόχαστρο των μεταμοντέρνων εκσυγχρονιστών, των αναρχικών της εξουσίας, και ευτελιώθηκε. Ζούμε σε μια εποχή όπου το κάθε τι επιτρέπεται προκειμένου να γίνει πλούσιος εν μια νυκτί. Αν δεν κλέψεις, δεν είσαι άξιος, η κοινωνική επιτυχία ταυτίζεται με την οικονομική, η παρακμή προελαύνει υπονομεύοντας την κοινωνία, ενώ οι αντιδράσεις μας δεν είναι παρά αλλοπρόσβαλες μιντιακές εκδουλεύσεις και εξυμνήσεις. Η παιδεία διαλυόταν και διαλύεται, οι στρεβλώσεις της αφήνουν χιλιάδες παιδιά στην ελληπί μορφωσή ή στη μονοθεματική εξειδίκευση και η Πολιτεία δεν τιμώρησε ποτέ κανέναν. Υπήρξε ομαδική συνενοχή λες και όλοι είμαστε κλέφτες και κλεπταποδόχοι ή μίπηως;

ΕΥΑΙΣΘΗΤΗ ΠΟΙΗΤΡΙΑ
-Πώς μεταλλάσσεται η γατρός σε πολιτικό και μετά σε ποιητή; Δεν μεταλλάσσεται. Απλώς αλλάζει ρούχα. Το εσωτερικό είναι το ίδιο.
-Τι είναι πιο πολύ η Ελένη Θεοχαρούς; Θα ήθελα να με θυμούνται ως μια ευαίσθητη καλή ποιήτρια. Δυστυχώς είναι η λιγότερο αποδεκτή από τον κόσμο ιδιότητά μου. Και οι άλλοι ποιητές με αντιπερνούν. Υπάρχει ασυμβατότητα...
-Ποιος στίχος εκφράζει την πορεία σας; Να ζεις ένα ποίημα που δεν έχεις διαβάσει.

Πολιτισμός πάντα υπάρχει για όσους τον δημιουργούν

-Τι σημαίνει τελικά «κρίση»; Κάθε κατάσταση που σημαίνει συναγερμό στα γραφεία των Γιατρών του Κόσμου, κάθε κατάσταση που σπρώχνει τους δημοσιογράφους να τηλεφωνούν και να ρωτούν -άντε, δεν φύγατε ακόμα;
-Εκφράζει περιγραφικά μια πραγματικότητα ή ηθικιστικά την αποτυχία των ανθρώπων κοινωνιών να επιτύχουν αέναη ειρήνη, ευημερία και «πρόοδο»; Αν σας πω ότι πιστεύω στην ομοίωση ως βασική βιολογική ιδιότητα των οικοσυστημάτων στα οποία βεβαίως περιλαμβάνονται και οι άνθρωποι, θα μου πείτε είμαι υπερβολική. Αυτό μπορεί να ανατραπεί και αυτό θα είναι

«Θα έχουμε παγκόσμια εξέγερση προς ανατροπή της παγκοσμιοποίησης»

ισορροπημένη επέμβαση του ανθρώπου σε αιώνια διαχρονική σταθερά, αν ο άνθρωπος γίνει σοφός, ολιγαρχικός, λιτοδίαιτος, μβεί να περπατά και να είναι ευτυχισμένος με λίγα.
-Γιατί οι «παλιές δημοκρατίες» είναι εχθροί της νέας τάξης πραγμάτων; Μήπως εννοείτε γιατί οι ισχυρές χώρες είναι εχθροί της ανατροπής των ισορροπιών και της διαπλοκής συμφερόντων; Είναι απλό, ουδείς αποδέχεται ανακατανομή του παγκόσμιου πλούτου, το 90% του οποίου νμεταίται το 5% της ανθρωπότητας.
-Ποια χαρακτηριστικά θα μοιράζονται οι (οικετικά) κερδοφόροι της παγκόσμιας οικονομίας; Τον φόβο και τον πανικό και την ανασφάλεια. Αναμένω έξαρση των κοινωνικών εξεγέρσεων και παγκοσμιοποίηση της τρομοκρατίας και των ισλαμογενών φανατισμών.
-Η μελλοντική μας ευτυχία εξαρτάται περισσότερο από τους τεχνοκράτες ή από τους φιλόσοφους; Ο εμάς τους ίδιους. Όταν μάθουμε πως η ευτυχία είναι τόσο πολύτιμη

-Τι σας πληγώνει σήμερα στην Κύπρο; Η άγνοια των πολλών κι ο λαϊκισμός των γελωτών, των συμπεριφερόμενων σαν γέλη, σαν γόμα που κολλά παντού, των αυτοσαποκαλυμμένων ρυθμιστών. Τι ρυθμίζουν τόσα χρόνια πέρα από τις θεοσιδές τους;
-Ζητείται ελπίς κι από πού θα έλθει; Η ελπίδα όπως και το χρέος και η ευθύνη είναι απόλυτα προσωπικές υποθέσεις. Τι μπορούμε να κάνουμε εμείς; Μπορούμε να συντηρήσουμε αυτή την κοινωνική Ελπίδα, να την κρατήσουμε να σγκοκιάει μέσα σε κάθε άνθρωπο. Να μην αφήσουμε τα παιδιά να πεινούν, να κρύωνουν, να σταματούν το σχολείο γιατί οι γονείς δεν έχουν όσους. Να μην αφήσουμε τους γέροντες απροστάτευτους και μόνους. Με μια βαθιά ενδοσκόπηση των λίγων ανθρώπων που εξακολουθούν να σκέφτονται, να πονούν, να αγωνίζονται και με συλλογικό στοχασμό. Αλλά και με συνεργασία ηθική, πέρα από κόμματα και ιδεοληψίες.
-Ποιο το μεγάλο στοίχημα που καλείται η Κυβέρνηση να κερδίσει; Να τιμωρήσει τους ενόχους, να αποδώσει δικαιοσύνη, να ανακτήσει τον δημόσιο πλούτο που υπάραξαν οι εγκληματίες, να δώσει όραμα στους πολίτες, να συντηρήσει την ελπίδα.
-Πώς βλέπετε το 2014; Πιο δύσκολο από το 2013.

Η πολιτική είναι ανθρωπιστική δράση, αν όχι, συνιστά αγυρτεία

-Με τον τίτλο «Αρχόντισσα των Εκκλησιών και Οφικιάλιος του Αγίου Μάρκου», τιμηθήκατε πρόσφατα από τον Πατριάρχη Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής Θεόδωρο Β' για τη δράση σας στην αφρικανική ήπειρο, ως εθελοντής ιατρός και ως πολιτικός, προς προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Προσωπική καταξίωση; Ναι, πολύ μεγάλη τιμή. Ανταμοιβή για το ένα τέταρτο του αιώνας που πέρασα στην Αφρική, για την τουλαραμία και τις άλλες αγωνίες που εισέπραξα, αλλά και γιατί απομύησα κάθε δροσοσταλίδα της μαγείας των ιθαγών, κάθε λογής περιπέτεια στους τροπικούς. Είναι ωστόσο και σοβαρή δέσμευση για το τι πρέπει να κάνω απ' εδώ και πέρα.
-Η πολιτική μπορεί να διατρέξει ακέραια την ανθρωπιστική διάσταση και να καταξιώνεται ως κοινωνική προσφορά; Η πολιτική είναι ανθρωπιστική δράση. Αν δεν είναι, συνιστά μικροπολιτική, συνιστά αγυρτεία και ακρείο λαϊκισμό που αργά ή γρήγορα τιμωρείται από τον λαό.
-Διαβήκατε τον δρόμο του εθελοντισμού σε εμπόλεμες ζώνες και σώσατε χιλιάδες ζωές ανά τον κόσμο: Ναγκόρνο Καραμπάχ, Βοσνία, Κοσσυφοπέδιο, Ιράκ, Αφγανιστάν, Γάζα. Ζήσατε τον εμφύλιο της Συρίας, της Λιβύης, της Αλβανίας κοντά στους Έλλη-

νες Βορειοαφρικανούς. Δουλέψατε με θήματα πολέμου στη Γεωργία, αλλά και με θύματα φυσικών καταστροφών, όπως το τσουνάμι που έπληξε την Κεϋλάνη. Πώς βρεθήκατε στον δρόμο αυτό; Νομίζω πως ήταν μια προδιαγεγραμμένη ιστορία, που σχηματοποιήθηκε από τους έρωτές μου με όλους τους παραμυθάδες του κόσμου. Βεβαίως καθοριστικές ήσαν οι αρχέγονες μνήμες του πέρασας στην Αφρική, που μου έδωσαν την έμπνευση, όπου θριάμβευσε ο ανθρωπισμός του λαού μας, από την ποίηση των αναλφάβητων που μου δίδασκε η πανέμορφη γιαγιά μου, από τη μάνα και τον πατέρα μου, οι οποίοι μετά την έπαρση της σημαίας μας, κάθε Κυριακή με πήγαιναν στην εκκλησία, από το κατηχητικό, από το γεγονός ότι αγόραζα παπούτσια και ρούχα μόνο μια φορά τον χρόνο, από την ομορφιά του χωριού μου, από το γεγονός ότι ήμουν πάντα ένα διψασμένος σκαντζόχοιρος που έσκαβε παντού λαγόμια για να βρει νερό.
-Το 1993 ιδρύσατε την Εθνική Αντιπροσωπεία Κύπρου της Διεθνούς μη Κυβερνητικής Οργάνωσης «Γιατροί του Κόσμου» και

διατελέσατε πρόεδρος της μέχρι το 2001. Προσωπική σας επιτυχία η αναγνώριση των «Γιατρών του Κόσμου - Κύπρου» ως του δόξου ισότιμου μέλους του διεθνούς δικτύου. Ναι, μεγάλη επιτυχία. Εργάστηκα σκληρά και νομίζω ότι η επιτυχία και η αποτελεσματικότητα μας ως εθελοντική ομάδα-γραφείο Κύπρου των Γιατρών του Κόσμου της Αθήνας, ήταν πως μέσα από τη δουλειά μας όχι μόνο κερδίσαμε την αναγνώριση ενός μεγάλου παγκόσμιου ανθρωπιστικού οργανισμού, που μας έδωσε θέση στο οκταμελές διευθυντήριο του, αλλά θέσαμε τη μικρή μας πατρίδα σε διακριτή θέση στον παγκόσμιο ανθρωπιστικό χάρτη. Για πολύ καιρό η Κύπρος εθεωρείτο παγκόσμια ανθρωπιστική υπερδύναμη.
-Το 1997 ιδρύσατε την αντιπροσωπεία Κύπρου του μη κυβερνητικού οργανισμού «Διεθνές Ταμείο Βοηθείας»; Ναι και κάναμε πολλές αποστολές με το ΔΤΒ, κυρίως στον Ειρηνικό και στην Κεντρική Ασία. Δεν δροφυτεύσαμε τερσάσιες εκτάσεις στην εσωτερική Μογγολία. Το ΔΤΒ είχε επίσης αποστολή στη Ζιμπάμπουε, όταν με έστειλαν εκεί για να αναλάβω την επέκτασή της.